

BISERICA ȘI ȘCOLA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

În fiecare săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 749/1922.

Circulară

către toate oficiile parohiale și proto-presbiterale din eparhia Aradului.

Referitor la acordarea dreptului de călătorie cu preț redus pe C. F. R. pentru copiii funcționarilor și preoților salarizați de Stat, cum și la sporirea călătoriilor pentru soții la 12 pe an, în loc de 4. Ministerul Cultelor și Artelor cu Nr. 69.967/921 din 21 Martie 1922, ne-a înaintat următoarea circulară:

„În conformitate cu noile dispozițiuni ale Ministerului de Comunicații pentru călătoria pe C. F. R. cu preț redus a funcționarilor, soțiilor și copiilor lor, vă aducem la cunoștință următoarele:

A) Referitor la copii.

1. Dela 1 Ianuarie 1922 s'a aprobat de către Ministerul de Comunicații acordarea de „drept carnet de identitate” pentru călătoria cu preț redus pe C. F. R. a copiilor funcționarilor Statului în condițiunile următoare:

a) Emiterea lor se face de către autoritatea de care depinde părintele copilului pe baza unei cereri în care să arate: Nr. carnetului său de identitate și clasa, pe lângă care anexează o dovadă că copilul este legitim, data nașterii (anul și luna) o fotografie pe fondul alb, actuală, semnată de titular (fără carton) format 6 cm. X 8 cm. și suma de 1 leu în numerar.

b) Emiterea de astfel de carnet de identitate nu se face decât pentru copilul dela 10 ani până la majorat.

c) Durata de valabilitate a acestor „drept carnet de identitate” este de 1 an, ele preschimbându-se la începutul fiecărui an calendaristic.

d) „Drept carnetul” dă dreptul posesorului său de a face 12 călătorii de ducere și

întoarcere într'un an, plătind 50% din taxele tarifare.

e) În caz de pierdere, posesorul va anunța imediat Ministerul Comunicațiilor, serviciul permiselor, spre a se da circulară de anulare, nemai eliberându-se altul pentru anul în curs.

B) Referitor la soții.

2. Soțiilor funcționarilor li s'au dat dreptul la 12 călătorii pe an, în loc de 4.

În acest scop s'au confecționat „carnete foi” ce urmează a fi atașate la carnetele de identitate.

Pentru obținerea acestor „carnete foi” este nevoie a se comunica numărul carnetului emis și a se înainta taxa de 1 leu în numerar.

Soțiile care n'au obținut până la data acestei comunicări carnet de identitate, vor trimite Ministerului recepisa de plata taxei de 7 lei pentru clasa I., 5 lei pentru a II-a și 3 lei pentru clasa III-a, arătând în petițiune numărul carnetului soțului.

3. În caz când funcționarul a pierdut dreptul la carnetul de identitate prin demisiune, distituire sau decedare, ni se vor trimite toate carnetele de identitate spre a fi anulate.

Ceace aducem la cunoștința Onor. preoților, spre știre și conformare având fiecare preot al diecezei, care reflectează la acest favor de călătorie, să înainteze toate datele necesare, protopopului tractual în termen de cel mult 15 zile, iar părinții protopopi vor avea să înainteze aceste date, Consistorului în termen de cel mult 8 zile pe lângă un tablou, în care să arate:

1. Nr. curent;
2. Numele preotului;
3. Locuința preotului;
4. Nr. carnetului de identitate a preotului și clasa;

5. Numele copilului dela 10 ani până la majorat;

6. Dovada, că copilul e legitim;
7. Data nașterii copilului (anul și luna);
8. Fotografia copilului;
9. Taxa de 1 leu pentru fiecare copil.

Pentru soții :

1. Numele soției și clasa;
2. Nr. carnetului emis;
3. Taxa de 1 leu.

*Iar la soțiile care n'au obținut până acum
carnete de identitate :*

1. Numele soției;
2. Clasa;
3. Fotografia;
4. Recepisa de plată taxei.

Arad, la 14/27 Martie 1922.

Joan J. Zapp,
Episcop.

Zaheu.

A trecut destulă vreme de când am cetit credincioșilor mei frumoasa povestire cu Zaheu.

Acest pasagi splendid din evanghelie l'am cetit și altădată, dar nu m'a ispitit, acum însă, chipul lui frumos nu dispare din sufletul meu nici o clipă și mă urmărește pe toate cărările. Il văd în convoiul mic, care petrece de obicei săracii la groapă, cari nu lăsau în urma lor nici un regret și nici o moștenire. În frigul grozav de deunăzi petrecem la groapă puțini de toți, preotul, crâșnicul, părinți, neamuri, bărbat și copii o femeie tinăra.

În urma carului mortuar merge bărbatul cu o fetiță de mână și cu una în brațe plângând. Astăzi nu se deschid porțile dela drum și nu văd curioșii obicinuiți, rar de tot se ivește în dosul câte unei ferești un cap de femeie care dispare repede.

E vorba de-o femeie săracă pe care o duce popa la groapă nu-i, nu știu ceva deosebit.

S'a întâmplat și să mai întâmplă. Cu cât ne apropiem mai mult de morminți cu atâta simt mai mult că mi se îngreunează inima. Ce vor face copilașii aceștia mici când se vor întoarce acasă dela groapă?

Nu-i casă, nu-i masă, nu-i un codru de pâne și cei mai dureros nu e mamă. Și cunosând lumea sunt sigur că nimeni nu are să le deschidă ușa ca mâne poimâne cu o bucată de pâne și cu o vorbă de milă și gândind așa, mereu la soartea acestor bieți orfani fără de pâne și fără de mamă î-mi apare înaintea sufletului figura grandioasă alui Zaheu. Cum înșală aparența, cât e de șubredă cumiștenia omenească.

Vameșii cari stăteau în solda Romanilor erau cei mai urgisiți oameni înaintea Evreilor. Ei erau socotiți de cei mai ordinari păcătoși cari s'au lăpădat de credința și neamul lor. Vameș și păcătos eră acelaș lucru la vechii Evrei. Și Zaheu nu eră numai vameși ci mai marele vameșilor, vătavul: păcătoșilor și pe deasupra mai eră bogat, așa că nu mai eră nici o îndoială că trebuie să fie un netrebnic. Jerihonul pe vremea aceia nu eră un sătișor sau orășel liniștit unde și cel mai mare păcătos sub presiunea opiniunii publice și a obiceiurilor ar fi putut să se întoarcă cu trupul la sentimente mai bune, nu Jerihonul eră un centru comercial foarte viu unde mergea și vinea lumea încontinuu vânzând și cumpărând mărfuri deosebite, așa că Zaheu a avut toate condițiunile de a se durifica și a-și adormi conștiința păcătoasă cu dobânzile mari dela vamă. Și totuși Zaheu care eră un mort sufletește pentru farizeii și cărturarii locului și pe care după aparențe toată lumea îl socotea de un mârșav și ticălos în realitate, are sufletul cel mai frumos plin de milă, plin de înțelegere pentru rostul moral al vieții, nimeni poate nu aveă o judecată mai dreaptă și mai severă față de atitudinile fățarnice ale oamenilor, cari la aparență sunt atât de nobili dar în realitate sunt atât de ticăloși.

Farizeii și cărturarii despre acăror cinste nu eră permis să se îndoiască nimeni fără dacă nu voia să se supună disprețului public, atunci când se înfățișează adevărul vecinic, întrupat în Domnul nostru Isus Hristos în Jerihon se pun în poziție de pânditori, cu dorința aceluia, care arde de sete, s'au făcut numai ochi și urechi doară vor prinde vre-un gest vre-o vorbă cu care să'l lovească pe profetul blând și înțelept. Zaheu vameșul și pă-

cătosul cu dragoste așteaptă momentul să privească drept în ochi adevărul etern. Aleargă, se îmbulzește prin mulțime și simte că-i s'ar strînge inima de durere dacă ar scăpa unica ocaziune de a vede pe Hristos, se suie într'un smochin și ah aici fericirea fericirilor, se întâlnește cu ochii profunzi și plini de iubire alui Hristos. Sufletul vameșului păcătos se desvâlțue în toată frumsețea lui, pe el cade cîntea din tot Jerihonul de a primi în casă pe Hristos. Bucurie mare a fost însă și între conducătorii sinagogii. Ah va să zică așa profetește. Hristos la Zaheu a mers și râdeau de bucurie, iată vedeți fraților, ziceau cătră mulțimea care asculta așa de bucuros pe cei zgomotoși, după cine voiți voi să mergeți, aveți noroc că suntem noi aici dar ar fi amar și vai de toți. Și pe când, cei buni și nobili la aparență, iubilau de bucurie că s'a blamat în căsuța lui Zaheu se petrecea o scenă sfântă care a rămas învecinicită în evanghelie. „Iată jumătate din avuțiile mele, Doamne le dau săracilor și de am năpăstuit pe cineva cu ceva înforc împătrat“. Într'o parte stăteau gurălivii și nemernicii buimăciți, iar în alta parte săracii și năpăstuiții, femei, bărbați, copii ruți, bolnavi și flămânzi cărora, le strălucea lacrimi de bucurie în ochi. Un nume răsuna preste tot Jerihonul și împrejurimi. Zaheu! Zaheu! Noaptea să lăsa lină liniștită, și plină de lumina stelelor orientului și Zaheu mai marele vameșilor, vătaful păcătoșilor îl petrecea pe Hristos care apuca alte drumuri, iar mulțimea și farizeii lăudoroși se închideau în casele lor rușinați până la măduvă.

Neamul meu ce plin ești tu cu răni și cu dureri, ce sete ai tu de lumină și mângăiere cum ai reveni tu la sentimentele cele mai bune dacă nu te-ar otrăvi farizeii și cărturarii cu vorbele lor mari și goale.

Hai se îngenunchiem cu toții și să ne rugăm așa din adâncul inimii lui Hristos și să-și facă milă cu noi și să scoată la suprafață pe pușinii Zahei ai neamului nostru și să rușineze pe cei albi la vorbe, dar negrii la suflet.

Dă Doamne să vină vremea să strigăm și noi odată din toată puterea pieptului:

Zaheu, Zaheu, ca Jerihonienii de odinioară.

Dr. Stefan Cioroianu, protopop.

Un suflet de păstor...

Serbarea dela Coțofănești (Jud. Putna.)

Duminecă 2/15 Ianuarie a. c., a avut loc impunătoarea serbare a inaugurării școlii creștinești de Duminecă, din parohia Bâlca-Coțofănești, jud. Putna, odată cu serviciul pentru pomenirea ostașilor din comuna Coțofănești căzuți pe câmpul de luptă, în războiul pentru întregirea neamului și sfințirea plăcilor comemorative, cu numele acestor vrednici ostași eroi, așezate de o parte și de alta a ușii de la intrarea cea mare a bisericii din satul Coțofănești, reședința parohială.

Serbarea, ai cărui program era pe cât de bogat, pe atât de variat, a decurs după cum urmează:

Dimineața, slujba sfintei Liturghii, a fost săvârșită în biserica filială „Sf. Gheorghe“, din Coțofănești, de către fostul paroh, Pr. D. Popovici, răspunsurile fiind date de corul local de fete, condus de inimosul paroh, Pr. Econ. Al. Cosma. La sfârșit s'a oficiat serviciul sfințirii apei, rămânând ca programul serbării propriu zisă, să fie executat după amiază.

* * *

La ora 3 după amiază, biserica din Coțofănești, frumos împodobită cu nenumărate ghiveciuri de flori, cu brad și cu tot ce se poate găsi mai frumos pe timp de iarnă, ca pentru o asemenea ocazie, eră plină de lume.

Se împart tuturor celor din biserică lumânări aprinse și se începe săvârșirea *parastasului*, pentru odihna sufletelor ostașilor căzuți pe câmpul de luptă și a tuturor eroilor localnici și streini, înmormântați în cimitirul din Coțofănești.

În tot timpul serviciului, consternarea era generală.

Răspunsurile date de către minunatul cor de fete din Coțofănești, a avut darul de a stoarce adesea lacrimi din ochii celor de față!...

După terminarea serviciului pomenirii sufletelor eroilor căzuți pentru patrie și neam, a urmat cuvântarea Pr. C. Gh. Vartolomeiu, parohul parohiei Urechești, care își ia ca *motto*, cuvintele sf. Evanghelii:

„Fericit este pântecul ce te-a purtat,
și fetele ce ai supt“.

Vorbitorul, arată în cuvinte bine simțite, activitatea plină de inimă și râvnă creștinească, desfășurată de vrednicul păstor al parohiei Bâlca-Coțofănești pe toate terenurile în cei câți-va ani de când stă în fruntea acestei parohii. Evoacă din nou cuvintele Sf. Scripturi de mai sus, punându-le într'o fericită concordanță cu tot ce acest harnic păstor a făcut pentru biserică și păstoriții săi și apoi, printr'o ușoară digresie trece la partea a doua a cuvântării sale: *școala de Duminecă* Arată ce rost are această școală, în vremurile turburi prin care trecem,

în care fie care creștin cu sfânta carte în mână, trebuie să fie un tot atât de aprig apărător al credinței, după cum pe front, în tranșee, cu arma la picior, a fost apărătorul hotarelor țării. Dovedește apoi că valuri năprasnice amenință să lovească corabia bisericii lui Hristos, prin dușmanii credinței de toate soiurile. Față de o asemenea stare de lucruri, datoria tuturor bunilor creștini e să fie veghetori și gata în ori ce clipă de a înfrunta primejdia — cu prețul oricărui jertfe — pentru apărarea credinței strămoșești. Școala de Duminecă dela Coțofănești, în felul cărea vorbitorul mărturisește că nu cunoaște zece alte școli în tot cuprinsul României întregite, are tocmai acest țel să pregătească ostași vrednici pentru apărarea dreptei credințe, atât de zdruncinată și amenințată în timpul din urmă.

În partea a treia a cuvântării sale, vorbitorul, scoțând în evidență meritele vrednicilor ostași căzuți pe câmpul de luptă, arată care e datoria noastră, a celor rămași în viață, față de ei. Pune tot odată în adevărata ei lumină, fapta mai mult de cât vrednică de toată lauda, a ținuturii în zidul bisericii a celor două plăci de marmură cu numele eroilor căzuți pe câmpul de onoare, faptă pornită din îndemnul și cu stăruința depusă de neobositul păstor al acestei parohii, părintele Alecu Cosma.

În încheiere, vorbitorul îndeamnă pe săteni și pe toți cei de față, să dea toată ascultarea bunului lor păstor, fiind că tot ceea ce face, pornește dintr-o singură pricină, aceea: a dragostei sale nețârmurite pentru păstorii săi!

Corul execută concertul: „Imnul Eroilor”. În urmă D. institutor Gh. Dumitrescu, dirigintele școlii locale vorbește despre curentele sociale nesănătoase iscate în jurul nostru după războiu, arătând pericolul pe care aceste curente (bolșevism, socialism ș. a.) îl prezintă pentru țara noastră și mijloacele de a ne feri de ele.

Un elev recitează din cafasul bisericii, plin de vioiciune, poezia: „Eroi” care-ți pătrunde până'n adâncul sufletului!

Venerabilul preot D. Popovici, predecesorul actualului paroh și socru al său, ca un patriarh de pe vremuri, încărunit de ani, scoate în evidență munca pe care au depus-o înaintașii, pentru ca generația de azi să poată face ceea ce se vede și se face azi. Cu vocea-i dulce și blândă, pomenește cu piozitate de toți acei ce pe vremuri au ajutat pentru ridicarea acestui sfânt lăcaș, pe care cei de azi au datoria să-l desăvârșească și să-l împodobească. Își arată starea sufletească mulțumită de care este stăpânit, în momentul când o activitate pastorală atât de grea, dar nu mai puțin rodnică în fapte creștinești, o poate încredința unui suflet călăuzit de aceleași sfinte gânduri încheind, îndeamnă pe cei de față la ascultare și supunere către noul paroh.

Urmează concertul: „E ziua Domnului” după care Pr. Ec. Al. C. Cosma, actualul paroh, printr-o frumoasă evocare a episodului din *Iezechiel XXXVI, 1-10*, dovedește cu multă măiestrie, că nici pentru noi cuvintele adresate de Domnul prorocului: „Fiul omului, învia-vor oasele acestea?” nu pot fi în cazul de față piatră de poticneală și sminteală, ci piatră unghiulară!

„Grăunțul de grâu, zice vorbitorul, aducând în sprijin înseși cuvintele Evangheliei, de nu va muri, el singur rămâne”. Tot astfel și cu eroii: dacă ei nu-și puneau viața lor în joc jertfinduși-o neprecupețit, noi am fi rămas *sirimani* de moștenirea neamului nostru!

Cu vioiciunea care-l caracterizează și cu convingerea cu care-ți vorbește, acest rar întâlnit apostol al Domnului a avut darul de a răscoli adânc în sufletele tuturor celor de față. Lacrimi fierbinți curgeau pe fețele multora din cei ce se gândeau în aceste momente la cei dragi ai lor, care nu se mai întorseseră, dar cărora un glas nevăzut le șoptea acum cu încredințare:

„Ce-ți plângi eroul? el n'a murit, el doarme!”

După cuvântarea parohului, se face procesiunea sfințirii plăcilor comemorative, cu numele eroilor.

La întoarcere, ne oprim în pridvorul bisericii, care a fost prefăcut cu mult gust de preotul paroh, în sală de cursuri pentru școala de Duminecă și unde este așezată și biblioteca parohială.

Fără să vrei, mintea-ți zboară spre trecut, când tinda bisericii, era singura și adevărata școală a poporului.

Tablouri și icoane religioase alese cu mult gust, împodobesc pereții. Cărți postale cu versete biblice, îți amintesc de tot atâtea arme cu care sectanții și vrășmașii credinței noastre încearcă să ne atace. Ca abil psiholog ce este, acest destoinic păstor știe să întoarcă aceste arme, împotriva însăși a uneltitorilor.

Partea ultimă a acestei serbări, e redată prin reprezentarea piesei: „Irozil”, jucată de cinci elevi de școală îmbrăcați în costume obișnuite: Irod împăratul, cei trei magi și arhangelul Mihail, cu steaua lui.

Siguranța execuțiunii rolurilor rimate, și vioiciunea mișcărilor pe care acești copii le făceau, meritau toată admirația. O lecțiune biblică vie, în cel mai desăvârșit înțeles al cuvântului! (Copilașii aceștia fuseseră pregătiți, tot de preotul paroh).

Și când te gândești că toate aceste lucruri minunate se petreceau sub acoperișul unui locaș-sfânt!

La ora cinci și jumătate serbarea s'a terminat.

Am plecat, din acest bine cuvântat colțisor de lume cu cele mai plăcute impresii pe care-le am putut avea când-va, zicându-mi în gând:

Cât poate face un adevărat suflet de păstor!

Ce minuni nu ar putea face și biserica vie?...

C. G. V.

Cârma bisericii.

Societatea națională ortodoxă a femeilor române, care prin patronarea școlilor înfăptuiește servicii prețioase în mișcarea culturală și națională a țării, a sărbătorit Duminica trecută la biserică sf. Spiridon din București, în prezența I. P. S. Sale mitropolitului primat Miron, *Duminica ortodoxiei*.

După slujba religioasă, oficiată de P. S. Sa Evghenle Piteșteanul și de preoții bisericii, I. P. S. Sa mitropolitul primat, în cuvântul său de îndemn și încurajare la adresa societății, a ținut să arate și motivele pentru care biserica noastră din vechiul regat este mai înapoiată decât cea din teritoriile alipite. „Nenorocirea este, zice înaltul prelat, că toată puterea bisericii și a preoților a fost trecută ministerului de culte. Așa eu, — continuă I. P. S. Sa, — ca șef al bisericii, nu dispun de nici un mijloc bănesc spre a sprijini pe credincioșii mei. Greșala constă, că ministerul are banii, iar eu numai buna voință. Care este leacul acestei slăbiciuni a bisericii? Unul singur: *Nol, vladicii, să luăm cârma bisericii în toate actele ei*. Dacă biserica noastră spune că nu există credință fără fapte, cum putem oare noi să urmăm aceste precepte, când nu avem mijloacele materiale? Moșile pe care vrednicii boeri le-au lăsat bisericii, ni s'au luat din mână. În asemenea cazuri clerul nu poate exercita mila creștinească, — pentru că preoțimea trăiește în sărăcie”. Astfel a grăit înaltul prelat.

Știm că biserica noastră ardeleană nu s'a bucurat niciodată de situație materială strălucită; — a trăit în împrejurări neasămănat mai grele decât biserica fraților noștri din vechiul regat; — dar, felul întocmirii organizației în biserica ardeleană, l-a dat putința de a progresa și în mijlocul greutăților ce a întâmpinat la tot pasul. Organizarea aceasta este apreciată și din partea unor reprezentanți ai bisericii vechiului regat, cari admit principiile democratice și pentru biserica de astăzi, și cer ca atât clerul cât și poporul să fie chemați deopotrivă la conducerea sorții bisericii.

Cârma în cazul acesta este, negreșit, în mâna vladicilor și a corporațiilor superioare bisericesti; — iar statul spărand dreptul bisericii, să se mărginească la un binevoitor control în ale administrației bisericesti.

Înaltul ierarh dela București a declarat că intenționează să dea o temeinică organizație eparhiei sale; — în acest scop va fi trebuință neapărată ca oamenii politici să aducă sprijinul ce-l așteaptă biserica în munca sa de regenerare morală a credincioșilor.

Slujitorii lui Hristos, urmând glasul bunelor porniri, vor fi tot mai mulți la înălțimea idelilor propagate, vor săvârși nu numai ritualism, ci vor adânci activitatea religioasă tot cu râvnă mai pronunțată, —

cum o vedem deja la unii preoți din Ardeal și la clerul mai tânăr din vechiul regat.

Ni se repetă aproape zilnic, că dela război încoace a slăbit credința și moralitatea spre daună obștească. Cu atât mai ales se impune prin urmare să întreprindem totul pentru readucerea vechii credințe religioase.

Baza puternică, pe care se clădește, nu poate să fie alta, decât sfânta carte, evanghelia, — cartea aceea minunată care a înfruntat sute de ani vijeliile deslănțuite împotriva bisericii pravoslavnice, apărătoarea limbii noastre, a credinței și a bunelor obiceiuri din bătrâni.

Un răspuns meritat.

Ziarul de propagandă unită „Albina” din București, care și-a împrumutat numele dela revista populară „Albina” ce apare în București, își alimentează cetitorii cu invective la adresa bisericii noastre ortodoxe. Într'un număr mai recent atacă organizarea bisericii noastre din Satul-Mare, unde curând vom avea sediu protopopesco. La aceste atacuri izvorâte din ură și frică, răspunde președintele comitetului parohial din Satul-Mare, Di Ilie Bogdan, următoarele:

„În Nr. 31 al ziarului Albina din 15 Februar a. c. a apărut un articol intitulat „Allo! Allo!” care zeflemisește organizarea bisericii ortodoxe din Satul-Mare.

Nu înțeleg rostul acestui articol care se vede că e scris de un papistaș pătimăș, care în formarea comunității ortodoxe de aici vede un pericol pentru masa catolică din acest ținut. — Și care este pericolul? Că ar reveni la matcă românii amăgiți de promisiunile perfidei Austriei!

Nu voi intra în polemică religioasă cu acest papistaș, care pe semne este și doctor de purgatoriu, căci ar fi să bat toaca la urechea surdului.

Noi ortodocșii de aici — peste 1000 suflete — nu facem propagandă religioasă, ne închinăm după cum am moștenit din moși strămoși, sântem constanți în credința străbună, pe care nu o schimbăm din interes, după cum a făcut-o mitropolitul Athanasie și tovarășii săi. — Îndeplinim aici, la marginile țării fapte, care merită lauda oricărui român adevărat, într'u cât sântem pârghia acelor cari, dacă nu am fi, ar părăsi, nu numai religia mamei Rome, dar și naționalitatea, deoarece aceștia toți se făceau calvini și unguri. Pe cine vine la noi, nu-l alungăm, ci îl primim ca pe fiul rătăcit din Evanghelia.

Puțini căți sântem acuma, vom fi mulți cât de curând; nu ne temem de molocul papistaș, și mă folosesc ca încheiere de cuvintele poporului nostru, că „de ceoace și-i frică, nu scapi”.

Convocare.

În conformitate cu dispozițiile §-lui 5 din „Regulamentul pentru organizarea despărțămintelor” convocăm adunarea ordinară pe 22 și 23 Martie (4 și 5 Aprilie) 1922 la centrul protopopiatului, cu următoarea ordine de zi:

In ziua primă:

1. Chemarea Duhului Sfânt;
2. Cuvântarea de deschidere a prezidentului;
3. Raport despre activitatea cercurilor religioase;
4. Raport asupra activității despărțământului;
5. Raportul cassariului și înțesarea cotizațiilor;
6. Alegerea președintelui despărțământului pe noul period;
7. Alegerea comitetului despărțământului, a vicepreședintelui, secretariului, cassariului și a bibliotecariului pe noul period de trei ani;
8. În oarele postmeridiane: misiuni interne în sfânta biserică, serviciu religios cu o cuvântare despre îndatorirea preotului de-a se mărturisi, apoi meditație despre importanța mărturisirii.

In ziua a doua:

9. Liturghie înainte sfântită în sobor și împărtășirea tuturor. Predică despre însemnătatea postului din punct de vedere religios și moral.

Ridicați astfel sufleteste și încălziți de dragostea pentru dreapta noastră credință, pentru legea lui Hristos, ne vom depărta fiecare la ale sale.

Arad, din ședința comitetului despărțământului ținută la 19 Martie (1 Aprilie) 1922.

Iancu Stefanuț,
prezident.

Constantin Mihulin,
secretar.

Duplicat.

Emilian Cătană născ. la 24 Iulie 1883, în comuna Ghioroc, județul Arad, pierzându-i-se pe timpul revoluției diploma de învățător, eliberată la 5/18 Iulie 1911, sub Nr. 105/1911, i-s'a extradat duplicat cu data de 2 Martie 1922, Nr. 195, P. — 1921/22 prin ce originalul se declară de anulat.

Direcțiunea școlii normale
ort. rom. din Arad.

INFORMAȚIUNI.

Deschiderea corpurilor legiuitoare. Luni în 27 Martie s'au deschis corpurile legiuitoare române. Deschiderei i-i premerge Te-Deumul oficiat la biserica mitropolitană, unde fix-la 11 oare sosește M. M. S. S. Regele, Regina și principele moștenitor după itinerariul obicinuit. Să remarcă prezența I. I. P. P. S. S. L. L. Mitropoliții Dr. Miron Cristea, Dr. Nicolae Bălan și Pinen, apoi P. P. S. S. L. L. Episcopii Bădescu, Ciorogariu, Visarion Puiu, Teodosie din Roman, apoi înalții dignitari ai statului, reprezentanții armatei, precum și membrii corpurilor legiuitoare. Serviciul divin este oficiat de P. S. S. Gurie, arhiepiscopul Basarabiei încungiușat de clerul Mitropoliei, răspunsurile fiind date de corul mitropolitan.

La ora 12 să trece în camera deputaților unde M. S. Regele rostește Mesagiul regal prin care schițează programul de muncă al corpurilor legiuitoare, cărora le dorește ajutor dela bunul Dumnezeu, precum și spor la muncă.

La citirea Mesagiului regal opoziția n'a azistat, la ședința de constituire s'a remarcat prezența Dilor Iorga, Madgearu, Stefan C. Pop., Mihai Popovici și Lascu.

Alegere de protopresbiter. În 4 f. c. s'a întrunit sinodul protopopesesc al protopresbiteratului Sibiu, pentru alegerea de protopresbiter sub presiunea comisariatului consistorial Mateiu Voileanu. Au fost prezenți 64 membri. Dintre concurenți parohul Emilian Cioran din Reșinar a primit 24 voturi, parohul Traian Petrișor 19, profesorul dela liceul Gheorghe Lazar Trandafir Scorobet 10, iar o bilă a fost albă.

Statificarea învățătorilor confesionali. Ziarele scriu că cu 1 Aprilie a. c. învățătorii confesionali vor fi statificați, asimilându-se cu salar cu învățătorii de stat. Autoritatea bisericească n'are nici o știre despre atari dispoziții. Soartea școlilor confesionale nu poate fi rezolvită prin ordonanțe și decrete, cum o fac unii revizori școlari, ci prin lege votată de corpurile legiuitoare.

Școlare. Ministerul Instrucțiunii, Secretariatul general, Cluj, cu datul 17 August 1921 Nr. 21434, a luat la cunoștință Cărțile de religione pentru școlile primare de Dr. Petru Barbu: 1. Istorie religioase-morale și Momente din viața lui Isus Hristos. 2. Istorie biblice. 3. Istorie bisericești. 4. Catehismul:

Acelaș, Minister, Directoratul general, Cluj, a luat cunoștință de aprobarea forurilor bisericești a Cărților de Religione pentru școlile secundare, civile etc. de Dr. Petru Barbu: 1. Istoria Testamentului vechiu. 2. Istoria Testamentului nou. 3. Istoria bisericească. 4. Învățătura Bisericii creștine ortodoxe. 5. Carte de rugăciuni („Buletinul oficial” al nuntului Minister, Nr. 1-3 din 1922).

„Calea revoluțiunii”. De la alipirea Ardealului la țara-mamă, ziarul „Unirea” din Blaj, are o ținută cu totul înescapabilă și de-o aversiune prea pronunțată față de biserica noastră străbună și conducătorii acestei biserici.

Cetiți număr de număr acest ziar și în fie care veți afla câte-o pișcătură ofenzătoare la adresa noastră Biserica noastră e numită de acest ziar „biserica pravoslavnică din bizanț și fanar”. Despre I. P. S. S. Metropolitul *Bălan* zice că suferă de-o boală incurabilă, pentru-că dorește împăcarea celor două biserici românești din Ardeal.

Într'un număr atacă pe protopopul Dr. I. Lupăș pentru-că roagă pe metropolitul din Blaj să s'apropie cu dragoste față de vlădicii ortodoxi, pe catichetul nostru Sabo din Blaj pentru-că a fost ales într'o comisie județană. Iar după alegerile parlamentare, trage concluzia că aceste alegeri au dovedit că sufletul Ardealului este unit. Iar într'un număr mai proaspăt scrie între altele și următoarele: „prin ilegalitățile săvârșite s'a făcut țării cel mai mare rău cu putință: s'a deschis ne simțim datori să o spunem. *Calea revoluțiunii* . . . Aceste încălcări pe față ale legilor țării sunt ale unui guvern impus de Coroană și prin aceasta însași Coroana a pierdut mult din strălucirea care a avut-o”. Și când Telegraful R. din Sibiu care discută pe un ton urban, arată într'o notiță în ofenzivă că ce scrie Unirea, aceasta într'un articol mai lung, bate apa în pină și se scuză că ea n'a înțeles așa și indignată strigă „înapoi Satano”. Bine surato, dar Dta-scrii pentru cetitori, iar noi care ne delectăm în ce scrie Unirea înțelegem așa cum înțeleg și cei de la Telegraf. Iar cei ce citesc regulat și Telegraful și Unirea vor înțelege mai bine că unde s'ascunde Satana.

Catedrala din Cluj. Privitor la fondul merit pentru clădirea catedralei cum se anunță din Cluj, guvernul a hotărât să prevadă în bugetul anului 1922—23 o sumă de două ori mai mare, decât cea din bugetul precedent. Lucrările de construire, care se încep în April a. o. se vor termina — după apreențierile unor specialiști — în trei sau patru ani.

Intărirea conștiinței creștine. Un preot scrie în Telegraful Român: Mijloacele de a redeștepta și a întări conștiința creștină, sânt și următoarele:

1. La slujba sfintei liturghii să se rostească totdeauna predică la înțelesul credincioșilor.
2. Predici să se țină și cu prilejul înmormântărilor, ori cine ar fi cel răposat.
3. Să se păstreze obiceiurile bune și religioase ale poporului în legătură cu morții și cu binefacerea.
4. Celor ce se cunună, să li se ceară să cunoască rugăciunile.
5. În casele creștinești să se găsească icoane sfinte și cărți de rugăciuni.
6. Serviciile divine să se officieze cu demnitatea cerută.

7. Copiii să vină la biserică sau cu părinții, sau cu învățătorii.

8. Să se formeze coruri bisericești, și să cânte în biserică și credincioși.

Sfântul mir oferit de biserica ortodoxă română celei bulgare. Se anunță din București: Vineri dimineața a sosit la Giurgiu preotul Atanasie Madjearov dela biserica bulgară din București însărcinat să predea mitropoliei din Rusciuk cutia cu *Sfântul mir*, oferit de biserica ortodoxă română celei bulgare. — Până la 1872 biserica bulgară a fost sub autoritatea spirituală și ecleziastică a patriarhiei grecești din Constantinopol; în acest an s'a înființat exarhatul bulgar, ca autoritatea superioară a bisericii bulgare din imperiul otoman. Patriarhia considerând înființarea exarhatului la Constantinopol, ca o încălcare a drepturilor ei, a declarat biserica bulgară ca schismatică. De atunci și până la izbucnirea marelui război, biserica bulgară și-a procurat „Sfântul mir” din Rusia, întrucât o biserică schismatică nu are dreptul după canoane, să-l sfințească. Din cauză evenimentelor din Rusia Sf. Sinod bulgar a cerut celui român să-i vie în ajutor cu „Sfântul mir” pe care Atanasie Madjearov l-a predat mitropolitului din Rusciuk. Se crede că viitorul sobor al bisericilor ortodoxe va ridica schisma celei bulgare.

Ungaria cere monumentele din Ardeal. Guvernul maghiar a trimis comisiunii reparațiilor o notă, prin care cere să i-se retrocedeze mai multe monumente și obiecte artistice din ținuturile alipite. Ni se cere: retrocedarea statuei lui Rákoczy, statua honvedului și a lui Ștefan Szilágyi din Sighet, statua lui Kossuth, a lui Csiky și a celor 13 executați din Arad, a lui Sziligetzi din Orade, cinci busturi de ale lui Kossuth din județul Bihor, statua lui Franz Iosif din Timișoara, monumentul Mileniului dela Orșova, al regelui Franz Iosif din Caransebeș, bustul Trefftort din Buziaș, honvedul din Vulcan, statua lui Kossuth din Careii-Mari, un bust Kossuth din jud. Satu-Mare, monumentul Lendvay din Baia-Mare, statuia lui Kölcsey din Satu-Mare, statuia lui Matei Corvinul, și alte două busturi din Cluj. Statuia lui Wesselényi și a lui Töhröm din Sălaj, statuile Miklós, Kossuth, Bem și Huszár din Târgu Mureș și câteva busturi și table comemorative ale lui Petöfi, Bem și alții, din Sibiu și Brașov.

Armata wrangelistă va invade Rusia? Sofia. — Ziarul „Rabotnitschi Vestnik” organul partidului comunist bulgar publică în numărul său dela 10 Martie următoarele:

„Daily Herald” anunță că generalul Wrangel a adresat un ordin armatei sale, prin care o invită să se pregătească din nou de război contra bolșevilor. Invaziunea trupelor wrangeliste în Rusia sovietistă se va face prin Jugoslavia și România, și va avea ca prim obiectiv ocuparea Ucrainiei. În acelaș timp un alt corp din armata voluntară rusă, — sprijinit de flotă — va încerca să debarce la Odesa și Novorosisk, porturi la marea neagră.

În vederea invaziei proiectate se fac pregătiri febrile la granița Basarabiei și în special la Bender, punct în imediată apropiere de Ucraina. Marele duce Nicolae Nicolaevici se află la Belgrad, unde împreună cu generalul Wranghel pregătesc în amănunțimi planul invaziei. Țarina văduvă Maria Feodorovna, mama asasinatului țar Nicolae, dirijează dela Comenhaga, acțiunea politico-militară, ce urmărește zdrobirea regimului bolșevic. Odată cu trupele wrangheliste va ataca Rusia și armata lui Petliura. Atacul acestei armate se va produce prin Galiția.

Smirna va fi restituită Turciei. Paria 23 (Rador). D-l Poincaré Curzon, d-nii Poincaré și Schanzer au început să discute viitorul statut politic al teritoriului Smirnei, care va fi restituit Turciei. Este probabil că ministrii de externe își vor termina lucrările pe ziua de 26 Martie.

CONCURSE.

Nr. 37, 38, 39/921.

Pe baza rezoluțiunii Ven. Cons. de sub Nr. 1871/921. prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile în org. diec. „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea parohiei de clasa I. din Utvin protopopiatul Timișoara. Beneficiul este stabilit în următoarele:

1. Una seslune pământ în extensiunea ei de azi și extravilanul aparținător. 2. Beneficiul intravilanului cu casa parohială. 3. Birul parohial legal și stolele legale. 4. Eventuala întregire dela stat pe care comuna bis. nu o garantează. Alesul preot va suporta toate dările publice după întreg venitul beneficiat, va împlini toate funcțiunile și va catehiza la toate școlile din localitate fără a putea pretinde altă remunerațiune. Parohia fiind de cl. I. dela recurenți să cere ecalificațiunea prescrisă în concluzul sin. ep. Nr. 84/910. Intru-cât nu s'ar prezenta nici un recurent de cl. I. în mod excepțional se admit și recurenți cu ecalificațiune de cl. II. Reflectanții din altă diecesă trebuie să arate că au binecuvântarea Prea Sf. Sale D-l Episcop diecesan *Ioan I. Papp* pentru a putea recurge. Recursele ajustate regulamentar și cu atestat de serviciu sunt a-se înainta în termenul concursual of. protop. ort. rom. din Timișoara și cu stricta observare a §. 33. din Rgmtul p. parohii vor avea să se prezinte în sfta biserică din Utvin spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală. Dată în ședința com. par. din Utvin ținută la 4 Decembrie 1920.

Nicolae Giulan,
președ. com. par.

Ioan Caza,
not. com. par.

În conșlegere cu *Ioan Oprea* protopop.

2-3

Pentru îndeplinirea definitivă a unui post învățătoresc dela școala confesională gr. ort. română din Fibiș, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Veniteile împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință corespunzătoare cu grădini și supra edificatele necesari.

2. Salar dela comuna bisericască 500 lei anual (întregirea în trecut a fost acoperită de stat și se așperă, că va fi așa în viitor).

3. Stolele îndatinate, unde va fi poștit.

4. Pentru conferință și scripturistică 25 lei.

5. 10 m² lemne de foc cl. I. aduse acasă, din cari însă se va încălzi și sala de învățământ.

Alesul va prevedea cantonatul, în și afară de biserică, va conduce școlarii la Sf. biserică, și-i va instrua în cântările bisericăști, pentru cari prestațiuni comuna bisericască li asigură anual folosul pământului școlar din așa zisa „Șimanda” de peste 2 jug. catastrale, liber de dări publice.

Recursele ajustate cu documentele necesari se vor înainta of. pșesc din Lipova, având recurenții a se prezenta în vr'o. Duminică ori sărbătoare, în Sf. biserică din Fibiș, spre a cânta și a se face sunor. cuț poporului.

Fibiș din ședința Comitetului parohial ținută la 4/17 Decembrie 1921. *Gheorghe Todan*, paroh. președinte.

În conșlegere cu: *Fabriciu Manuila*, protopreșbiter inspector școlar.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant dela școala confesională ort. română elem. din Secusigiu (protopopiatul Vinga) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Biserica și Școala”.

Salarul împreună cu acest post este:

1. Salar dela epitropia culturală 600 Lei pentru începători, respective salarul corespunzător anilor de serviciu computabili.

2. Căștir în natură cu zidurile laterale, grădina întra și extravilana aparținătoare Nr. 251.

3. Pentru scripturistică 20 Lei.

4. Pentru conferință 25 Lei.

De curățirea internă a locuinței. Inv. se va îngrji învățătorul respectiv, iar pe din afară comuna bisericască.

Dela recurenți se recere, să aibă ecalificațiunea recerută. Cel ales va fi obligat a conduce strana stângă și a conduce elevii regulat la Sfta biserică.

Reflectanții sunt poștiți a-și înainta oficiului protopopesc din Vinga în termenul fixat, rugările adresate Comitetului parohial din Secusigiu cu documentele recerute și a se prezenta în vreo Duminică ori sărbătoare în Sfta biserică din Secusigiu spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Secusigiu din ședința Comitetului parohial ținută în 25 Noembrie (8 Dec.) 1921.

Comitetul parohial.

În conșlegere cu: *Dr. P. Tiucra* m. p. protopop.

—□—

1-3

Redactor responsabil: SIMION STANA.

Cenzurat: V. DÂRLEA.